

**Volwassenenonderwijs
Onderwijssecretariaat van de
Steden en Gemeenten van de
Vlaamse Gemeenschap v.z.w.**

Leerplan modulaire opleiding

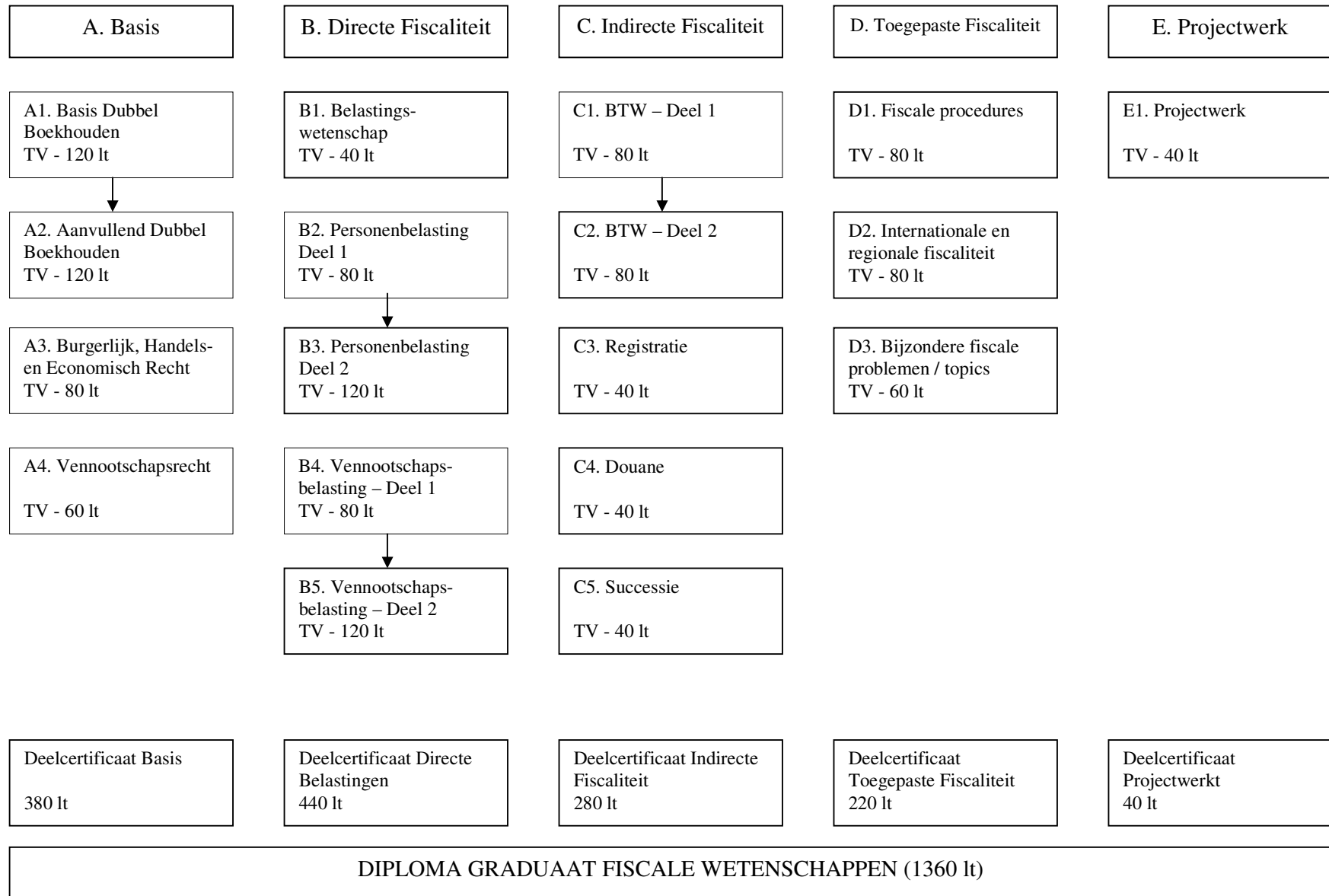
Onderwijsniveau	<i>HOKT/SP</i>
Studierichting	<i>Graduaat Fiscale Wetenschappen</i>
Categorie	<i>Economisch</i>

Bestelnummer: **O/3/2005/254**

<i>Afdeling</i>	<i>Graduaat Fiscale Wetenschappen Modulair</i>
------------------------	---

ORGANIGRAM

FISCALE WETENSCHAPPEN (EcHOKTSP)

1. Beginsituatie

1. Om toegelaten te worden tot de opleiding moet de cursist ingeschreven zijn alvorens 1/3 van de lestijden van een module gegeven zijn.
2. Van de cursisten die de opleiding aanvatten wordt verwacht dat ze kunnen omgaan met een computer en basiskennis hebben van een officepakket.
3. De cursist moet bovendien houder zijn van één van de hiernavolgende studiebewijzen :
 - a. diploma van secundair onderwijs;
 - b. diploma van een aanvullend secundair beroepsonderwijs
 - c. een getuigschrift of diploma van hogere secundaire technische leergangen;
 - d. een buitenlands diploma of getuigschrift dat op grond van gelijkwaardigheid met het niveau hoger secundair onderwijs gelijkwaardig verklaard kan worden.
4. Indien de cursist niet voldoet aan de diplomavereisten kan de cursist de opleiding aanvatten na het afleggen van een toelatingsproef slechts indien de cursist 21 jaar wordt in het jaar waarin de cursist de cursus aanvat.
5. Cursisten die de opleiding aanvatten kunnen starten in modules die geen voorafgaande kennis vereisen.
6. Cursisten kunnen vervolgmodes aanvatten indien ze met succes verplicht voorafgaande modules afgewerkt hebben of indien ze door een vrijstellingsproef bewezen hebben aan de doelstellingen van verplicht voorafgaande modules te voldoen.

2. Algemene doelstellingen

- De opleiding fiscale wetenschappen beoogt de gediplomeerden een op theoretische basis goed gefundeerde praktische gerichtheid mee te geven. Deze beroepskennis heeft betrekking op de BTW-wetgeving, de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, boekhouding, douane- en accijnswetgeving, regionale belasting, successie- en registratierecht, procedures, internationale fiscaliteit en andere fiscale problemen waarmee het bedrijfsleven geconfronteerd wordt
- Fiscalisten vinden we terug in het bedrijfsleven, bij de overheid of als zelfstandige.
 - Belastingconsulent en fiscalist : de belastingconsulent en fiscalist verricht enerzijds voorbereidend werk door de opvolging van de wetgeving, het opstellen van de wettelijk vereiste documenten en het verlenen van adviezen. Anderzijds verzorgt zij/hij het opstellen en het beheer van de dossiers en volgt hij/zij de stand van de dossiers op.
 - Zelfstandig belastingconsulent en fiscalist : als zelfstandige kan de belastingconsulent en fiscalist advies verlenen aan natuurlijke en rechtspersonen.
 - Fiscale medewerk(st)er bij de overheid : als ambtenaar kan de gegradueerde in de fiscale wetenschappen vanuit de eigen inhoudelijke deskundigheid, gespecialiseerde adviezen of specifieke producten en diensten leveren die bijdragen tot een goede werking van de administratie of de afdeling. Specifiek maken zij de dienst uit in de fiscale administratie.
- Er is duidelijk nood aan belastingsconsulenten en fiscalisten in een brede waaier van het bedrijfsleven. Zowel in de bedrijfssector, de financiële sector, de verzekeringssector als bij de overheid en vooral bij het Ministerie van Financiën in de verschillende fiscale administraties. Het werk dat moet worden gedaan situeert zich in het verrichten van opzoeken, het verlenen van adviezen en het opstellen van fiscaal-boekhoudkundige documenten. Ook kan op zelfstandige basis fiscaal advies verleend worden. Er bestaat een grote behoefte aan fiscaal geschoolde medewerkers die een praktische kennis hebben van de wetgeving en er vlot mee kunnen omgaan. De diepgaande theoretische en academische vorming van licentiaten is daarbij geen vereiste zodat de gegradueerde perfect aan de nood kan voldoen.

3. Specifieke doelstellingen en algemene methodologische wenken

De specifieke doelstellingen en de methodologische wenken worden per module toegelicht.

A. Basis

A.1. Basis dubbel boekhouden, TV (120 It)

A.2. Aanvullend dubbel boekhouden, TV (120 It)

A.3 Burgerlijk, handels- en economisch recht, TV
(80 It)

A.4. Vennootschapsrecht, TV (60 It)

Module A.1. : Basis dubbel boekhouden (120 It)

Vereiste Voorkennis : Geen

Algemene doelstellingen : De cursist leert het systeem van het dubbel boekhouden toepassen.

Doelstellingen	Leerinhouden	Methodologische wenken
<p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan de gebruikte vaktermen omschrijven en interpreteren • kan de boekingsregels toepassen • kan een beginbalans en een proef- en saldibalans opstellen • kan commerciële en financiële verrichtingen boeken • kent de tussenpersonen en de documenten voor de boeking van commerciële en financiële verrichtingen • kan personeelskosten boeken • kent de balansrubrieken • kent de centralisatie van verrichtingen • kent de juridische aspecten van de boekhouding • kan de bedrijfsverrichtingen boeken met gebruikmaking van het MAR • kan de opgaven nauwgezet analyseren en oplossen • kan verzorgd werk afleveren 	<ul style="list-style-type: none"> • basisbegrippen en –technieken <ul style="list-style-type: none"> ○ balans ○ rekeningenstelsel ○ inventaris ○ proef- en saldibalans ○ journaal • registratie van commerciële en financiële activiteiten <ul style="list-style-type: none"> ○ aankoop en verkoop ○ factuur, creditnota ○ transacties in vreemde valuta ○ kortingen ○ voorraden ○ cheque, overschrijving, wisselbrief, orderbriefje e.a. ○ eenvoudige B.T.W. aangifte ○ tussenpersonen: o.a. makelaar, commissionair, de agent, de concessionair en de franchise ○ financiële instellingen, en de beursvennootschappen 	<ul style="list-style-type: none"> • onderwijsleergesprek • oefeningen, individueel en in groep • handboek • oplossingenboek • cursus • bord • MAR steeds ter inzage

	<ul style="list-style-type: none">• centralisatiemethode<ul style="list-style-type: none">○ principe○ nut○ toepassing• studie van de activa• studie van de passiva• de eindejaarsverrichtingen (basisbegrippen)	
--	--	--

Module A.2. : Aanvullend dubbel boekhouden (120 It)

Vereiste Voorkennis : A1 Basis dubbel boekhouden

Algemene doelstellingen : De cursist leert een dubbele boekhouding (grootboek+journaal) voeren die leidt tot het opstellen van een jaarrekening voeren

Doelstellingen	Leerinhouden	Methodologische wenken
<p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> • diept zijn kennis van balansrubrieken uit • kan het boekjaar afsluiten en regularisaties uitvoeren • kan een jaarrekening opstellen • diept de juridische aspecten van de boekhouding uit met aandacht voor de uitvoeringsbesluiten en internationale richtlijnen en standaarden • kan de bedrijfsverrichtingen boeken • kan de noodzakelijkheid van de boekhoudwetgeving illustreren met voorbeelden • kan de boekhoudwetgeving kritisch evalueren • kan opgaven nauwgezet analyseren en oplossen • kan verzorgd werk afleveren 	<ul style="list-style-type: none"> • grondige studie van de eindejaarsverrichtingen <ul style="list-style-type: none"> ○ regularisaties <ul style="list-style-type: none"> ▪ kostenrekeningen ▪ opbrengstenrekeningen ▪ activa rekeningen ▪ passiva rekeningen ○ vennootschapsbelasting boeken ○ bepalingen van het resultaat ○ bestemming van het resultaat ○ opstellen van de jaarrekening • boekhoudwetgeving <ul style="list-style-type: none"> ○ algemene bepalingen ○ verplichte boekhouding volgens soort onderneming ○ vormvoorschriften der boeken ○ waarderingsprincipes en -regels 	<ul style="list-style-type: none"> • onderwijsleergesprek • oefeningen, individueel en in groep • handboek • cursus • bord • MAR ter inzage

Module A.3. : Burgerlijk, handels en economisch recht (80 It)

Vereiste voorkennis : Geen

Algemene doelstelling : De cursist krijgt inzicht in de verschillende juridische aspecten uit het burgerlijk recht en het handelsrecht die betrekking hebben op het werkteerrein van de boekhouder

Burgerlijk recht

1. Inleiding

Doelstellingen	Leerinhouden	Methodologische wenken
<ul style="list-style-type: none"> • het nut van het recht kunnen afleiden uit de verschillende begripselementen • het doel, voorwerp en de indeling van het recht kunnen verklaren en schetsen • de bronnen van het recht kunnen opsommen en met voorbeelden kunnen illustreren • de bronnen van het recht hiërarchisch ten opzichte van elkaar kunnen begrijpen en verklaren • de kenmerken van de bronnen kunnen verklaren • het nut en de gevolgen van de Europese eenmaking kunnen aantonen • de kenmerken van de Europese rechtsregels kunnen aantonen en illustreren met voorbeelden • de hervormingen van ons staatsbestel kunnen begrijpen en verklaren 	<p>het recht in het algemeen Wat is recht?; begrip en nut</p> <p>indeling van het recht</p> <p>bronnen van het recht:wet (Europese regels, grondwet, wet, decreet, KB, MB, besluit gewest-gemeenschapsregering of minister, provinciale en gemeentelijke reglementen) rechtspraak, rechtsleer,gewoonte</p> <p>de Europese regelgeving</p>	<p>Naast het aanbrengen van noodzakelijke theoretische kennis inzake bepaalde fundamentele basisbegrippen en – principes moet in deze lessen ook gestreefd worden naar het aankweken van een attitude bij de leerlingen waarin kritische objectiviteit en zin voor rechtvaardigheid centraal staan. Natuurlijk mag een dergelijke houding niet leiden tot een overdreven blindelings geloof in de macht van het recht. Getracht moet worden zowel de positieve als minder geslaagde aspecten van ons rechtssysteem op een objectieve manier te evalueren.Deze kritische evaluatie kan gelegenheid bieden om te wijzen op de veranderingen in onze maatschappij en de daarmee gepaard gaande rechtsevolutie. Sprekende voorbeelden hiervan zijn abortus, euthanasie en de huidige drugsnota.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • de betekenis kunnen uitdrukken van de grondwettelijke principes • kunnen aantonen hoe in België het principe der scheiding der machten wordt toegepast • het doel van de scheiding der machten kunnen weergeven • de taak van iedere macht kunnen omschrijven • de democratische werking van onze staat kunnen weergeven • de structuur van ons staatsbestel kunnen weergeven • de bevoegdheidsverdeling tussen de federale staat, gemeenschappen en gewesten kunnen begrijpen, verklaren en illustreren met voorbeelden • de plaats van het burgerlijk recht kunnen schetsen binnen de algemene gerechtelijke structuur • kunnen weergeven wat door iedere rechtstak wordt geregeld • de gerechtelijke organisatie kunnen begrijpen en verklaren 	<p>de Belgische grondwet -principe en noodzaak -inhoud Belgische G.W. -de staatsmachten(WM, UM, RM)</p> <p>de Belgische institutionele hervormingen</p> <p>plaats van het burgerlijk recht t.o.v. andere rechtstakken</p> <p>gerechtelijke organisaties</p>	
--	---	--

2. personen- en familierecht

Doelstellingen	Leerinhouden	Methodologische wenken
<ul style="list-style-type: none"> • de begrippen “natuurlijke personen” en “rechtspersonen” kunnen omschrijven en met concrete voorbeelden kunnen illustreren • enkele voorbeelden kunnen geven van rechtspersonen 	<p>personen natuurlijke personen en rechtspersonen</p> <p>personenrecht: persoon als individu:</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • kunnen aantonen dat de staat van een natuurlijke persoon de verhouding uitmaakt tot de samenleving, tot de familie en tot de echtgenoot • de begrippen i.v.m. de staat van een persoon kunnen opsommen en illustreren • de begrippen “handelings- en rechtsbekwaamheid” kunnen omschrijven • de rechtstoestand van de ontvoogde minderjarige kunnen beschrijven • de rechtstoestand van de niet-ontvoogde minderjarige kunnen omschrijven • de verschillende samenlevingsvormen en hun gevolgen kunnen opsommen en bespreken • de vereisten om te huwen kunnen opsommen en bespreken • de bepalingen van het primair huwelijksstelsel kunnen opsommen en bespreken • de verschillende echtscheidingsvormen kunnen opsommen en bespreken • het huwelijksgoederenstelsel en de gevolgen van de verschillende stelsels kunnen bespreken • de aard en de bedoeling van een huwelijkscontract kunnen beschrijven • de belangrijkste clausules opgenomen in een huwelijkscontract kunnen bespreken • de ontbinding en vereffening –verdeling van het huwelijksstelsel kunnen 	<p>staat van de persoon naam geslacht woonplaats nationaliteit</p> <p>bekwaamheid niet ontvoogde minderjarige ontvoogde minderjarige voogdiorganen sanctieregeling indien minderjarige alleen optreedt wijziging nieuwe voogdijwet</p> <p>familierecht ;de persoon in de gemeenschap,in de familie en huwelijksgoederenstelsel</p> <p>wettelijke samenleving het concubinaat het huwelijk:- vereisten en sanctieregeling het primair stelsel -huwelijksplichten -beschermd gezinswoning -hoofdelijkheid -vrijheid van beroep -dringende en voorlopige maatregelen</p> <p>echtscheiding -voorlopige maatregelen -vormen van echtscheiding</p> <p>huwelijksvermogensrecht: -wettelijk stelsel</p>	<p>Groepswork kan in het bestuderen van bepaalde onderwerpen aanbod komen teneinde te vermijden dat de leerlingen het recht en dus ook de lessen te passief zouden ondergaan.</p>
--	---	---

<p>omschrijven en toepassen</p> <ul style="list-style-type: none"> • de vier orden van erfopvolging kunnen aanduiden en toepassen • de begrippen in verband met de erfopvolging kunnen verklaren • de erfrechtelijke technieken kunnen bespreken en toepassen in concrete gevallen • de erfrechtelijke aanspraken van de langstlevende echtgenoot kunnen bespreken en toepassen in concrete gevallen • de vormvoorwaarden van een schenking kunnen bespreken • de vormvoorwaarden van een testament kunnen bespreken • het onderscheid tussen een testament en een schenking kunnen bespreken 	<ul style="list-style-type: none"> -huwelijkscontract -scheiding van goederen -bedongen gemeenschap -clausules -ontbinding van het stelsel <p>Het intestaat erfrecht:</p> <ul style="list-style-type: none"> -inleidende begrippen -technieken om tot de erfenis te komen -situatie van de langstlevende echtgenoot <ul style="list-style-type: none"> -de schenking -het testament 	
--	---	--

3. zakenrecht

Doelstellingen	Leerinhouden	Methodologische wenken
<ul style="list-style-type: none"> • het juridische begrip kunnen bespreken • de indeling van de goederen kunnen schetsen en met voorbeelden illustreren • het belang van het onderscheid en de juridische gevolgen hiervan tussen roerende en onroerende goederen kunnen bespreken • het onderscheid tussen vervangbare en niet-vervangbare goederen kunnen maken en dit kunnen aantonen met voorbeelden 	<p>de goederen: begrip en indeling</p> <p>belang van het onderscheid tussen roerende en onroerende goederen</p> <p>zakelijke rechten:</p>	<p>Er dient tevens op gewezen dat men in ons democratisch bestel als burger het recht heeft om gehoord en geïnformeerd te worden door allerlei instanties. De mogelijkheden om relevante informatie op te vragen via Internet over allerlei overheidsaangelegenheden worden niet alleen passief maar ook actief aangemoedigd</p>

<ul style="list-style-type: none"> • het onderscheid tussen een zakelijk recht en een persoonlijk recht kunnen omschrijven • het begrip "eigendomsrecht" kunnen verklaren en het nauwkeurig onderscheid kunnen aantonen tussen bezit en eigendom • de inhoud en concrete gevolgen van artikel 2279 kunnen omschrijven • de wijzen van eigendomsverkrijging kunnen opsommen • de wijzen van eigendoms-bescherming kunnen opsommen en met voorbeelden kunnen illustreren • de beperkingen van het eigendomsrecht kunnen begrijpen en de maatschappelijke evolutie in dit verband kunnen verklaren en aantonen met concrete voorbeelden • de rechten van de vruchtgebruiker kunnen opsommen • het begrip "vruchtgebruik" kunnen omschrijven en in verband brengen met de erfrechtelijke aanspraken van de langstlevende echtgenoot • het begrip "erfdienstbaarheid" kunnen omschrijven en toepassen op concrete voorbeelden • de rechten en plichten van de betrokken partijen bij een gemene muur kunnen bespreken het recht van opstal en erfpacht kunnen aangeven 	<p>eigendom en bezit:</p> <ul style="list-style-type: none"> -onderscheid -wijze van eigendoms-verkrijging -bescherming en beperking eigendomsrecht <p>vruchtgebruik</p> <p>erfdienstbaarheid</p> <p>recht van opstal recht van erfpacht</p>	<p>aansluiten bij het erfrecht van de langstlevende echtgenoot</p> <p>praktische voorbeelden: gemene muur, recht van uitweg, scheidingsmuur e.d.</p>
---	---	--

4. verbintenisrecht

Doelstellingen	Leerinhouden	Methodologische wenken
<ul style="list-style-type: none"> • het begrip “verbintenis” en het ontstaan ervan kunnen omschrijven en met concrete voorbeelden kunnen verduidelijken • het onderscheid tussen middelen -en resultaatsverbintenis en de gevolgen hiervan kunnen bespreken en illustreren met voorbeelden • het begrip “overeenkomst” kunnen omschrijven en de indeling van de overeenkomsten kunnen bespreken en illustreren met concrete voorbeelden • de principes van ons contractenrecht kunnen bespreken • de geldigheidsvoorwaarden kunnen bespreken en illustreren met voorbeelden • de juridische gevolgen en uitwerking van de overeenkomst kunnen verklaren en bespreken • de wijzen van beëindiging van overeenkomsten kunnen opsommen • de modaliteiten kunnen verklaren en illustreren met voorbeelden • de bewijsmiddelen in het burgerlijk recht kunnen opsommen en de waarde ervan kunnen aantonen • het begrip “oneigenlijke contracten” kunnen weergeven en illustreren met voorbeelden • de specifieke aspecten van deze contracten en de juridische gevolgen ervan kunnen omschrijven en verklaren en toepassen in concrete gevallen 	<p>begrip en ontstaan</p> <p>-middelen en resultaatsverbintenis</p> <p>overeenkomsten definitie soorten</p> <p>rondbeginselen contractenrecht</p> <p>geldigheidsvoorwaarden -toestemming en wilsgebreken -bekwaamheid -voorwerp -oorzaak gevolgen van verbintenissen</p> <p>beëindiging van overeenkomsten</p> <p>modaliteiten van verbintenissen</p> <p>bewijs van verbintenissen</p> <p>verbintenissen uit oneigenlijke contracten</p> <p>verbintenissen uit onrechtmatige daad -aansprakelijkheid eigen daad -aansprakelijkheid andermans daad ouders onderwijzers werkgevers</p>	<p>De cursisten moeten ervan overtuigd worden dat voldoende achtergrondinformatie, niet het minst met betrekking tot allerhande juridische kwesties, een noodzaak is om zich te ontpoppen als rechtsbewuste en mondige burger.</p> <p>uitgaande van een concrete situatie</p>

5. benoemde contracten

Doelstellingen	Leerinhouden	Methodologische wenken
<ul style="list-style-type: none"> • de vermelde contracten praktijkgericht kunnen analyseren en de specifieke juridische aspecten van bepaalde beroeps- en sectorgebonden aangelegenheden kunnen begrijpen en verklaren • de geldigheidsvereisten van een koopcontract kennen • de rechten en plichten van de koper en verkoper kunnen opsommen en bespreken • de algemene verkoopvoorwaarden kunnen bespreken en toepassen in concrete gevallen • de wet op het consumentenkrediet kunnen situeren • de verplichtingen van de huurder en verhuurder kunnen bespreken en met voorbeelden verduidelijken • het toepassingsgebied van de woninghuurwet kunnen bespreken en in verband brengen met de bescherming van de gezinswoning • de duurtijd en opzeggingstermijnen kunnen bespreken en toepassen in concrete gevallen • de regelgeving omtrent de herziening van de huurprijs, huurwaarborg, indexering, overdracht van huur, plaatsbeschrijving en veranderingswerken kunnen bespreken 	<p>de verkoopsovereenkomst het koopcontract:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definitie - partijen en voorwerp - de vorm van de verkoopsovereenkomst - rechten en plichten partijen verkoopvoorwaarden <p>het huurcontract:</p> <p>A.algemene bepalingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - verplichtingen partijen <p>B.woninghuurwet (toepassingsgebied)</p> <ul style="list-style-type: none"> - huurprijs en herziening - huurwaarborg <ul style="list-style-type: none"> - duurtijd en opzegging 	<p>algemene voorwaarden van een koopovereenkomst als voorbeeld nemen</p> <p>wijzen op het belang van de creativiteit, eigen aan een branche</p> <p>aansluitend op de wet op het consumentenkrediet en de wet eerlijke handelspraktijken uit de cursus handelsrecht</p> <p>een huurcontract al voorbeeld nemen en het bestuderen vanuit het standpunt huurder en verhuurder</p> <p>verwijzend naar fiscaal recht voor de onroerende voorheffing en K.I</p>

<ul style="list-style-type: none"> en toepassen op voorbeelden • het verzekeringscontract: begrip en vormen • contract van bewaargeving: het begrip kennen 	<p>Het verzekeringscontract: begrip en vormen o.a. burgerlijke aansprakelijkheid, brandverzekering, rechtsbijstand, arbeidsongevallenverzekering e.a.</p> <p>het contract van bewaargeving:</p> <p>- begrip</p>	
---	---	--

6. Zekerheden

Doelstellingen	Leerinhouden	Methodologische wenken
<ul style="list-style-type: none"> • het begrip kunnen omschrijven • voorbeelden kunnen opsommen en aanwenden om het begrip “zekerheid” te illustreren 	<p>begrip: voorrecht en hypotheek</p> <p>voorbeelden</p>	

Handels- en economisch recht

Doelstellingen	Leerinhouden	Methodologische wenken
<p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> • kent de voor de boekhouder relevante juridische begrippen • kan bronnen van wetgeving raadplegen • kan eenvoudige contracten opstellen 	<ul style="list-style-type: none"> • daden van koophandel & handelaar • handelstussenpersonen en distributiecontracten • overeenkomsten mbt. de handelszaak / het handelspand en endossement van de factuur • waardepapieren • auteursrechten / octrooien / merkenrecht • wet op eerlijke handelspraktijken • voorlichting van de consument 	<ul style="list-style-type: none"> • De onderwijsmethode bestaat uit hoorcolleges waarbij de theoretische bespreking aangevuld wordt met praktische cases uit de rechtspraak. • Door het bijwonen en actief volgen van de colleges verwerft de student de basiskennis die aangevuld kan worden met persoonlijke notities uit de colleges. • Tijdens de cursus wordt ook verwezen naar interessante en relevante maar

	<ul style="list-style-type: none">• reclame• verboden handelspraktijken en bescherming van de consument• prijsreglementering in België• Belgisch vestigingsrecht• het gerechtelijk akkoord• faillissement	niet verplichte lectuur. Door het doornemen van deze lectuur kan de student de basiskennis toetsen en aanvullen
--	--	---

Module A.4. : Vennootschapsrecht (60 It)

Vereiste voorkennis : geen

Algemene doelstellingen : De cursist krijgt inzicht in de juridische structuur van de verschillende vennootschapsvormen en raakt wegwijs in de wetgeving terzake.

Doelstellingen	Leerinhouden	Methodologische wenken
<p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> • is vertrouwd met de structuur, de organisatie en de werking van de meest voorkomende vennootschapsvormen en dit doorheen alle levensfasen (van hun oprichting tot hun ontbinding) • heeft noties van minder vaak voorkomende vennootschapsvormen • kan wetteksten met betrekking tot vennootschappen interpreteren • kan juridische problemen met betrekking tot vennootschappen onderkennen 	<ul style="list-style-type: none"> • levenscyclus van vennootschappen <ul style="list-style-type: none"> ○ oprichting ○ werking ○ beëindiging (o.a. vereffening) • faillissementen • nieuwe bedrijven • eigen rekening • vennootschapsvorm • beperkingen • verplichtingen • de nv • de BVBA • sociaal statuut van de bestuurder en zaakvoerder • boekhoudkundige aspecten van oprichting 	<ul style="list-style-type: none"> • onderwijsleergesprek • oefeningen <ul style="list-style-type: none"> ○ individueel ○ groep • ook wordt de nodige aandacht besteed aan praktische tips en de actualiteit • naast het aanbrengen van noodzakelijke theoretische kennis inzake bepaalde fundamentele basisbegrippen en – principes, wordt in deze lessen ook gestreefd naar het aankweken van een attitude bij de cursisten, waarin objectiviteit centraal staat.

B. Direct belastingen

B.1. Belastingwetenschap, TV (40 It)

B.2. Personenbelasting deel 1, TV (80 It)

B.3. Personenbelasting deel 2, TV (120 It)

B.4. Vennootschapsbelasting deel 1 (80 It)

B.5. Vennootschapsbelasting deel 2 (120 It)

Module B.1. : Belastingwetenschap (40 It)

Vereiste voorkennis : geen

Algemene doelstellingen : De cursist verwerft een algemeen inzicht in de belastingwetenschap.

Doelstellingen	Leerinhouden	Methodologische wenken
<ul style="list-style-type: none"> • kan begrip en functie van de belasting definiëren • heeft noties van de historiek van de belastingsheffing • kent de bronnen van het fiscaal recht en kan de belastingen indelen • kent de beginselen van behoorlijk bestuur • heeft inzicht in de bewijsvoering in het Gemeen recht en het Fiscaal recht 	<ul style="list-style-type: none"> • definitie en kenmerken <ul style="list-style-type: none"> ○ belasting ○ retributie • gemeenrechtelijke bepalingen <ul style="list-style-type: none"> ○ grondwet ○ burgerlijk recht • specifieke afwijkende fiscale bepalingen • algemene rechtsbeginselen <ul style="list-style-type: none"> ○ beginsel van behoorlijk bestuur ○ motiveringsplicht ○ geldigheid van gesloten akkoorden • bewijsvoering <ul style="list-style-type: none"> ○ alle bewijsmiddelen van gemeen recht uitgezonderd de eed • bronnen van het recht <ul style="list-style-type: none"> ○ wetten ○ koninklijke besluiten ○ ministeriële besluiten ○ rechtsleer <ul style="list-style-type: none"> • administratieve rechtsleer • andere ○ rechtspraak ○ gewoonten en gebruiken 	<ul style="list-style-type: none"> • onderwijsleergesprek • oefeningen, individueel en in groep • handboek • oplossingenboek • cursus • bord

Module B.2. : Personenbelasting deel 1 (80 It)

Vereiste voorkennis : Geen

Algemene doelstellingen : De cursist verwerft de theoretische en praktische kennis op het vlak van personenbelasting

Doelstellingen	Leerinhouden	Methodologische wenken
<ul style="list-style-type: none"> • de cursist kent de wettelijke basis van de personenbelasting • de cursist kan een aangifte in de personenbelasting op een efficiënte manier invullen • de cursist kan het belastbaar inkomen van een belastingplichtige bepalen • de cursist kan de verschuldigde belasting berekenen 	<ul style="list-style-type: none"> • grondslag van de personenbelasting • onroerende voorheffing • onroerende inkomsten • verhuurde en niet-verhuurde onroerende goederen • aftrekbare intresten van leningen • aftrekbare termijnen van onroerende rechten • inkomen van roerende goederen en kapitalen <ul style="list-style-type: none"> ○ kapitalen ○ bevrijdende roerende voorheffing • beroepsinkomsten van de loontrekker <ul style="list-style-type: none"> ○ bezoldigingen ○ voordelen van alle aard ○ sociale voordelen ○ activiteitsinkomsten ○ vervangingsinkomsten ○ buitenlandse inkomsten ○ diverse inkomsten (meerwaarde, occasionele winsten en baten) • beroepskosten van werknemers • aftrekbare bestedingen • sociale en bijzondere aftrekken 	<p>Naast de theoretische toelichting wordt ook de nodige aandacht besteed aan toepassingen, praktische tips en de actualiteit (nieuwe wetgeving, administratieve circulaire en rechtspraak).</p>

	<ul style="list-style-type: none">• berekening van de belasting<ul style="list-style-type: none">○ langetermijnsparen en bouwsparen○ aanslagstelsels○ tarieven• globalisatie van alle inkomsten (onroerende, roerende en bedrijfsinkomsten)	
--	--	--

Module B.3. : Personenbelasting deel 2 (120 It)

Vereiste voorkennis : B2 Personenbelasting deel 1

1. **Algemene doelstellingen :** De cursist verwerft een grondige kennis van de personenbelasting op basis van de reeds verworven algemene theoretische en praktische kennis.

Doelstellingen	Leerinhouden	Methodologische wenken
<ul style="list-style-type: none"> • kent grondig alle elementen van de onroerende, roerende, beroeps- en diverse inkomsten • kent grondig de mechanismen van de werkelijke en forfaitaire kosten • beheerst grondig de technieken van de in mindering te brengen bedragen van het netto-inkomen • heeft een gedetailleerd inzicht in de uitgaven die recht geven op belastingsvermindering • kent grondig de aanslagstelsels en het gebruik ervan • kan deel 1 van de aangifte foutloos invullen en de belasting berekenen met of zonder softwarepakket • kent grondig de fiscale behandeling van de bezoldigingen van bedrijfsleiders • beheerst grondig de fiscale behandeling van de winsten uit nijverheids-, handels- en landbouw-ondernemingen met inbegrip van de opmaak van de staat voor de bepaling van de bruto-winst, de 	<ul style="list-style-type: none"> • diverse inkomsten • inkomsten van zelfstandigen <ul style="list-style-type: none"> ○ bedrijfsleiders ○ winsten ○ baten ○ inkomsten uit vorige beroepswerkzaamheid ○ aftrekbare bestedingen ○ invullen van deel 2 van de personenbelasting • volledige berekening van de belasting <ul style="list-style-type: none"> ○ globale belastbare inkomsten ○ afzonderlijk belastbare inkomsten ○ belastingverminderingen ○ tarieven • de forfaitaire belastingplichten 	<ul style="list-style-type: none"> • het is de bedoeling dat de cursisten op het einde van deze module de aangifte volledig kunnen invullen en de belasting en voorafbetalingen manueel kunnen berekenen • casestudies

<p>opmaak van het detail van de beroepskosten, de opmaak van de afschrijvingstabel en de relatie tot de boekhouding</p> <ul style="list-style-type: none">• heeft een grondige kennis van de fiscale mechanismen inzake de baten, ambten, posten of andere winstgevende bezigheden• kan deel 2 van de aangifte foutloos invullen en de belasting berekenen met of zonder softwarepakket		
--	--	--

Module B.4. : Vennootschapsbelasting deel 1 (80 It)

Vereiste voorkennis : geen specifieke voorkennis vereist

Algemene doelstellingen : De cursist verwerft de theoretische en praktische kennis op het vlak van vennootschapsbelasting.

Doelstellingen	Leerinhouden	Methodologische wenken
<p>De cursist</p> <ul style="list-style-type: none"> • kent de wettelijke basis van de vennootschapsbelasting • kan een aangifte in de vennootschapsbelasting op een efficiënte manier invullen • kan het fiscaal resultaat van een vennootschap bepalen • kan de verschuldigde belasting berekenen 	<ul style="list-style-type: none"> • Wie is onderworpen aan de vennootschapsbelasting? <ul style="list-style-type: none"> ○ handelsvennootschappen ○ vennootschappen met sociaal oogmerk ○ verenigingen ○ verenigingen zonder winstoogmerk • belastbaar tijdperk – aanslagjaar • belastbare winst <ul style="list-style-type: none"> ○ het winstbegrip ○ de meerwaardeleer ○ aftrekbare kosten en lasten • belastbare reserves <ul style="list-style-type: none"> ○ gereserveerde winst ○ waardeverminderingen op actiefbestanddelen ○ voorziening voor risico's en lasten ○ voorziening voor vakantiegeld ○ andere vrijgestelde voorzieningen ○ vrijgestelde meerwaarden ○ winsten aangewend tot aankoop FIV-aandelen ○ vrijgestelde reserves van innovatievennootschappen • verworpen uitgaven 	<ul style="list-style-type: none"> • Naast de theoretische toelichting wordt ook de nodige aandacht besteed aan toepassingen, praktische tips en de actualiteit (nieuwe wetgeving, administratieve circulaire's en rechtspraak). • Aangezien de aangifte als uitgangspunt wordt gekozen dient de cursist enkel de hiermee in verband staande artikelen door te nemen. • De nadruk wordt gelegd op het praktisch kunnen omgaan met de vennootschapsfiscaliteit. Na elk afgewerkt deel worden er van de leerstof oefeningen gemaakt die voor de cursist een belangrijke waardemeter zijn omtrent haar of zijn vorderingen

	<ul style="list-style-type: none"> • niet-afrekbare belastingen • geldboeten, verbeurdverklaringen en straffen • niet-afrekbare autokosten • niet-afrekbare restaurantkosten, receptiekosten en kosten voor relatiegeschenken • niet-afrekbare pensioenen en pensioenbijdragen • overdreven interesten • kosten voor niet-specifieke beroepskledij • abnormale en goedgunstige voordelen • sociale voordelen • liberaliteiten • minderwaarden en waardeverminderingen op aandelen • onredelijke beroepskosten • uitgaven met betwist bedrijfskarakter • terugneming van vrijstelling • andere niet-afrekbare bestanddelen • uitgekeerde winsten <ul style="list-style-type: none"> ○ dividenden ○ rentegevende voorschotten ○ verkrijging van eigen aandelen ○ kapitaalvermindering door terugbetaling aan de aandeelhouders ○ verkrijging van maatschappelijk vermogen door ontbinding ○ niet-belastbare bestanddelen • vaststelling van de belastbare grondslag <ul style="list-style-type: none"> ○ fiscale winst ○ opsplitsing van inkomsten ○ niet-belastbare bestanddelen 	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> ○ definitief belaste inkomsten ○ recupereerbare verliezen ○ investeringsaftrek • belastingtarieven <ul style="list-style-type: none"> ○ basistarief ○ vermindering voor buitenlandse inkomsten ○ bijzondere aanslagen ○ voorafbetalingen ○ voorheffingen en andere verrekenbare bestanddelen • reorganisaties van vennootschappen <ul style="list-style-type: none"> ○ kapitaalvermindering door terugbetaling kapitaal ○ volledige verdeling van het maatschappelijk vermogen ○ aflossing van kapitaal ○ inkoop van eigen aandelen ○ fusies, splitsingen en opslorpingen ○ inbreng van een bedrijfstuk • internationale aspecten <ul style="list-style-type: none"> ○ abnormale en goedgunstige voordelen ○ sommen betaald aan buitenlandse vennootschappen of niet-rijksinwoners ○ niet aan de administratie tegenwerpelijke akten van overdracht ○ algemene anti-ontwijkingbepaling • vennootschappen met een bijzonder statuut <ul style="list-style-type: none"> ○ coördinatiecentra ○ beleggingsvennootschappen ○ vennootschappen in een tewerkstellingszone ○ distributiecentra • rullingprocedure 	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none">○ het begrip ruling○ toepassingsgebied○ rechtswaarde○ tegenstelbaarheid van de beslissing○ juridische kwalificatie○ afwijzing van een ruling○ collectieve ruling○ publicatie van een ruling	
--	--	--

Module B.5. Vennootschapsbelasting deel 2 (120 lt)

Vereiste voorkennis : B4 Vennootschapsbelasting deel 1

Algemene doelstellingen : De cursist verwerft een grondige kennis van de vennootschapsbelasting op basis van de reeds verworven algemene theoretische en praktische kennis.

Doelstellingen	Leerinhoud	Methodologische wenken
<ul style="list-style-type: none"> • kent grondig de fiscale mechanismen van de reserves : de belastbare reserves zowel zichtbare als onzichtbare, de vrijgestelde reserves, de aanpassing van de begintoestand van de reserves • heeft een grondige kennis omtrent de winsten behaald tijdens het fiscaal tijdperk : disconto op vorderingen op meer dan één jaar, kapitaalsubsidies, sale and lease back en gespreide taxatie • beheerst grondig de behandeling van de beroepskosten • kent grondig het mechanisme van de verworpen uitgaven • kan grondig de problematiek inzake dividenden behandelen • heeft een gedetailleerde kennis omtrent DBI, VRI, vorige verliezen en investeringsaftrek • beheerst grondig de fiscale behandeling van de meerwaarden • kan foutloos de aangifte invullen en de belasting berekenen met of zonder softwarepakket 	<ul style="list-style-type: none"> • belastbare reserves <ul style="list-style-type: none"> ○ gereserveerde winst ○ waardeverminderingen op actiefbestanddelen ○ voorziening voor risico's en lasten ○ voorziening voor vakantiegeld ○ andere vrijgestelde voorzieningen ○ vrijgestelde meerwaarden ○ winsten aangewend tot aankoop FIV-aandelen ○ vrijgestelde reserves van innovatievennootschappen • verdiscontering van vorderingen • fiscale behandeling van kapitaalsubsidies • fiscale behandeling van sale en leaseback-verrichtingen • stelsel gespreide taxatie van meerwaarden • stelsel van vrijstelling van meerwaarden • aftrekbaarheid van kosten en verworpen uitgaven <ul style="list-style-type: none"> ○ niet-aftrekbare belastingen ○ geldboeten, verbeurdverklaringen en straffen ○ niet-aftrekbare autokosten 	<ul style="list-style-type: none"> • het is de bedoeling dat de cursisten op het einde van deze module de aangifte volledig kunnen invullen en de belasting en voorafbetalingen manueel kunnen berekenen • casestudies

	<ul style="list-style-type: none"> ○ niet-afrekbare restaurantkosten, receptiekosten en kosten voor relatiegeschenken ○ niet-afrekbare pensioenen en pensioenbijdragen ○ overdreven interesten ○ kosten voor niet-specifieke beroepskledij ○ abnormale en goedgunstige voordelen ○ sociale voordelen ○ liberaliteiten ○ minderwaarden en waardeverminderingen op aandelen ○ onredelijke beroepskosten ○ uitgaven met betwist bedrijfskarakter ○ terugneming van vrijstelling ○ andere niet-afrekbare bestanddelen • fiscale behandeling van dividenden <ul style="list-style-type: none"> ○ uitgekeerde dividenden ○ ontvangen dividenden • fiscale bewerkingen op het fiscaal resultaat <ul style="list-style-type: none"> ○ omdeling naar land van oorsprong ○ DBI-af trek ○ vrijgestelde giften ○ vrijstelling wetenschappelijk personeel ○ investeringsaftrek ○ afrekbare verliezen • practicum invullen en berekenen aangifte • voorafbetaling 	
--	---	--

C. Indirecte fiscaliteit

C.1. BTW deel 1, TV (80 It)

C.2. BTW deel 2, TV (80 It)

C.3. Registratie, TV (40 It)

C.4. Douane, TV (40 It)

C.5. Successie, TV (40 It)

Module C.1. : BTW deel 1 (80 It)

Vereiste voorkennis : geen

Algemene doelstellingen : De cursist verwerft praktische kennis in verband met BTW

Doelstellingen	Leerinhouden	Methodologische wenken
<ul style="list-style-type: none"> • de cursist kan het principe van de BTW verklaren • de cursist weet door wie BTW is verschuldigd (belastingplichtige) • de cursist kan de Maatstaf van Heffing berekenen (wanneer is BTW verschuldigd, wanneer niet?) (belastbare handeling – vrijstelling) • de cursist weet waar en wanneer BTW is verschuldigd (plaats van handeling) • de cursist kent de administratieve verplichtingen en kan ze vervullen • de cursist kan de diverse BTW-formulieren invullen en toelichten 	<ul style="list-style-type: none"> • de belastbare omzet <ul style="list-style-type: none"> ○ levering van goederen ○ diensten ○ tussenpersonen ○ eigenlijke vrijstellingen • de belastingplichtige <ul style="list-style-type: none"> ○ begrip ○ wanneer handelt een belastingplichtige als zodanig • de territorialiteit <ul style="list-style-type: none"> ○ wettelijk vermoeden ○ plaats van levering ○ plaats van de dienst ○ uitvoer en gelijkgestelde handelingen ○ intracommunautaire leveringen • de invoer <ul style="list-style-type: none"> ○ invoer als belastbare handeling ○ plaats van invoer ○ geadresseerde • de maatstaf van heffing <ul style="list-style-type: none"> ○ levering van goederen en diensten ○ intracommunautaire verwerving ○ invoer • tarieven 	<p>Naast de theoretische toelichting wordt ook de nodige aandacht besteed aan toepassingen, praktische tips en de actualiteit (de meest relevante wetgeving, administratieve circulaire en rechtspraak).</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • tijdstip van eisbaarheid <ul style="list-style-type: none"> ○ algemene regel ○ subsidiaire oorzaken ○ uitzonderingen ○ verlegging van heffing bij invoer • aftrek van voorbelasting <ul style="list-style-type: none"> ○ algemene beginselen ○ voorwaarden voor recht op aftrek ○ de gemengde belastingplichtige ○ beperking van aftrek met betrekking tot auto's ○ uitsluiting van recht op aftrek ○ uitoefening van recht op aftrek ○ herziening van aftrek • verplichting <ul style="list-style-type: none"> ○ facturering ○ boekhouding ○ aangifte ○ betaling ○ enkele andere verplichtingen • levering van nieuwe gebouwen <ul style="list-style-type: none"> ○ beroepsoprichter ○ toevallige belastingplichtigen • het oplossen van een geschil 	
--	---	--

Module C.2. : BTW deel 2 (80 It)

Vereiste voorkennis : C1 BTW deel 1

Algemene doelstellingen : De cursist verwerft een grondige kennis in verband met BTW op basis van de reeds verworven algemene theoretische en praktische kennis

Doelstellingen	Leerinhoud	Methodologische wenken
<ul style="list-style-type: none"> • kent grondig de verschillende soorten BTW-belastingsplichtigen (art.4 t/m 8bis BTW-wetboek) • beheerst grondig de belastbare activiteit “levering van de goederen” (art.10 tot 17 BTW-wetboek) • kent grondig de belastbare activiteit “verrichten van diensten” (art.18 tot 22 BTW-wetboek) • kan grondig de belastbare activiteit “invoer” behandelen (art.23 tot 25 BTW-wetboek) • heeft een grondige kennis van de belastbare activiteit “intracommunautaire verwerving van goederen” (art.25bis tot 25^{septies} BTW-wetboek) • kent grondig de vrijstellingsregelingen vervat in art.39 tot 42 BTW-wetboek. • kan de vrijstellingsregelingen vervat in art.44 en 44bis op grondige wijze behandelen • beheerst grondig het begrip “maatstaf van heffing” (art.26 tot 36 BTW-wetboek) • kent grondig de aftrekregeling (art. 45 tot 	<ul style="list-style-type: none"> • BTW en onroerend goed <ul style="list-style-type: none"> ○ leveringen ○ zakelijke rechten ○ onroerende leasing ○ terbeschikkingstellingen met BTW ○ beroepsoprichter ○ toevallige belastingplichtigen ○ optie 104.1 ○ bijzondere aangiften 104.5 ○ toevallige oprichter • intracommunautaire handelingen <ul style="list-style-type: none"> ○ groep van 4 ○ vereenvoudigd driehoeksverkeer • invoer <ul style="list-style-type: none"> ○ bijzondere douaneregelingen ○ BTW-regelingen ○ maatstaf van heffing ○ vrijstellingen ○ invoerdocument • verdere uitdieping leveringen en diensten vorige module • vrijstellingen <ul style="list-style-type: none"> ○ invoer 	<ul style="list-style-type: none"> • het is de bedoeling dat de leerkracht samen met de cursisten de theorie koppelt aan de praktijk m.b.v. oefeningen • met behulp van cases worden de cursisten aangespoord om indien mogelijk BTW-optimalisaties in te plannen.

<p>49 BTW-wetboek)</p> <ul style="list-style-type: none"> • heeft een duidelijk inzicht in de bijzondere regeling voor de kleine ondernemingen zoals de forfaitaire regeling en de belastingsvrijstelling (art.56 BTW-wetboek) • kent grondig de bijzondere regeling voor bepaalde landbouwondernemingen (art.57 BTW-wetboek) • beheerst de bijzondere regelingen zoals vervat in art.58 BTW-wetboek • kan feilloos de BTW-aangifte invullen en de voorziene procedures afwerken 	<ul style="list-style-type: none"> ○ uitvoer ○ socioculturele vrijstellingen ○ vrijstellingen in de financiële sector • recht op aftrek <ul style="list-style-type: none"> ○ algemeen principe ○ uitsluitingen ○ beperkingen ○ herzieningen ○ gemengde belastingplichtigen <ul style="list-style-type: none"> ▪ algemene regel ▪ werkelijk gebruik • bijzondere belastingplichtigen <ul style="list-style-type: none"> ○ zonder recht op aftrek (44) ○ niet belastingplichtigen rechtspersonen ○ forfaitaire landbouwers ○ vrijgestelde kleine ondernemingen • winstmargeregeling 	
--	---	--

Module C.3. : Registratie (40 It)

Vereiste voorkennis : geen specifieke voorkennis vereist

Algemene doelstellingen : De cursist verwerft een goed inzicht in registratierechten en hun toepassing

Doelstellingen	Leerinhouden	Methodologische wenken
<ul style="list-style-type: none"> • kan de formaliteit van de registratie definiëren en beheerst de algemene heffingsregels • heeft een goede kennis van de verschillende rechten (algemeen vast recht, specifieke vaste rechten, evenredige rechten) • kent de verschillende bewijsmiddelen • kent het mechanisme van de boeten in diverse gevallen • heeft een goed inzicht in de behandeling van de registratierechten in relatie tot diverse akten • kan het registratierecht op de verkopen (uit de hand of openbaar) correct toepassen 	<ul style="list-style-type: none"> • doel en bepaling van de Registratie (en Domeinen) binnen het fiscaal recht • formaliteit van de Registratie • heffingsregels <ul style="list-style-type: none"> ○ algemene en bijzondere ○ evenredige rechten • hypotheek- en griffierechten • werking van de Ontvanger van Registratie • overdracht van onroerende goederen en probleemstelling i.g.v. splitsing • heffingsregels bij overdracht van onroerende goederen • decreet van 01/02/2002 en van de aanpassing van 05/07/2002 <ul style="list-style-type: none"> ○ Vlaams Gewest : abatement en meeneembaarheid (voorwaarden) ○ Vergelijking met Brussels Hoofdstedelijk en Waals Gewest • Registratierechten <ul style="list-style-type: none"> ○ gewone huurovereenkomst ○ handelshuurovereenkomst 	<ul style="list-style-type: none"> • onderwijsleergesprek • oefeningen, individueel en in groep • handboek • oplossingenboek • cursus • bord • casestudies

	<ul style="list-style-type: none">○ erfpacht (landpacht, opstal, time-sharing)○ vruchtgebruik○ lijfrente○ franchising• bewijsmiddelen bij fiscaal recht• verweermiddelen• nieuwe procedure• registratie van vennootschappen• bespreking diverse tarieven met eventuele tarieven van vrijstelling en of vermindering	
--	---	--

Module C.4. Douane (40 It)

Vereiste voorkennis : geen specifieke voorkennis vereist

Algemene doelstellingen : De cursist heeft een goed overzicht van de douanerechten.

Doelstellingen	Leerinhouden	Methodologische wenken
<ul style="list-style-type: none"> • kan de fundamentele juridische en economische begrippen definiëren • kent de douanetarieven en de indeling der goederen • kent het principe van de herkomst- en oorsprongregelingen van de goederen • beheerst het begrip “douanewaarde” (transactie-, terugreken- en berekende waarde) • heeft inzicht in de vrijstellingen en verminderingen • kan de begrippen “terugbetaling” en “zekerheidsstelling” definiëren • kan de douane-aangifte invullen en de procedure afwerken 	<ul style="list-style-type: none"> • toepassingsgebied en definities • grondslag van douanerechten • douanewaarden van goederen • douanebepalingen bij het binnenbrengen van goederen binnen de gemeenschap • de douanebestemmingen <ul style="list-style-type: none"> ○ plaatsing van goederen onder douaneregelingen ○ het in het vrije verkeer brengen ○ schorsingsregelingen ○ uitvoer ○ intern douanevervoer ○ vrije zones / entrepots ○ actieve en passieve veredeling • douaneschuld <ul style="list-style-type: none"> ○ ontstaan ○ invordering ○ schuldenaar ○ vrijstellingen • formaliteiten en documenten 	<ul style="list-style-type: none"> • onderwijsleergesprek • oefeningen, individueel en in groep • handboek • oplossingenboek • cursus • bord • casestudies

Module C.5. Successie (40 It)

Vereiste voorkennis : geen specifieke voorkennis vereist

1. **Algemene doelstellingen :** De cursist heeft een goed overzicht van de successierechten en kan een aangifte van nalatenschap invullen

Doelstellingen	Leerinhouden	Methodologische wenken
<ul style="list-style-type: none"> • beheerst de algemene regels van het erfrecht • kent het mechanisme van de heffing van de successierechten • kan het belastbaar actief waarderen • kan het passief samenstellen • kan de aangifte van nalatenschap opmaken • kan de successiebelasting berekenen • heeft inzicht in de bewijsmiddelen van de fiscale administratie • kan een successieplanning opmaken 	<ul style="list-style-type: none"> • bepaling van de successierechten • situering in het fiscaal recht • aangifte van de nalatenschappen en berekeningen successierechten, rekeninghoudend met de onroerende en roerende goederen in het buitenland • waardering van actief en passief • heffing van successierechten <ul style="list-style-type: none"> ○ Vlaanderen (decreet VI. Gem. 20/12/01996) ○ deelstaten Wallonië en Brussel • bespreking belastbaar actief en aftrekbaar actief • termijn en plaats van de aangifte • sanctie bij laattijdigheid • vrijstellingen en verminderingen • tekortschattingen • wettelijke regeling i.v.m. kleine nalatenschappen (wet van 16/05/1900 en 20/12/1962 en 14/05/1981) • regeling bij vererving van vruchtgebruik • legaten en schenkingen 	<ul style="list-style-type: none"> • onderwijsleergesprek • oefeningen, individueel en in groep • handboek • oplossingenboek • cursus • bord • casestudies

	<ul style="list-style-type: none">• aansprakelijkheid van personen die de aangifte doen<ul style="list-style-type: none">○ ouders i.g.v. minderjarige kinderen○ testamentaire uitvoerders○ voogden○• bewijs – controle• procedure bij geschillen	
--	--	--

D. Toegepaste fiscaliteit

D.1. Fiscale procedures, TV (80 It)

D.2. Internationale en regionale fiscaliteit, TV
(80 It)

D.3. Bijzondere fiscale problemen / topics, TV
(60 It)

Module D.1. : Fiscale procedures (80 It)

Vereiste voorkennis : geen specifieke voorkennis vereist

Algemene doelstellingen : De cursist heeft een goed overzicht van de fiscale procedures en kan de juridische gevolgen inschatten

Doelstellingen	Leerinhouden	Methodologische wenken
<ul style="list-style-type: none"> • kent de rechten en de plichten van de belastingsplichtige • kent de aanslagprocedure en de aanslagtermijnen • kent de rechten en de plichten van de fiscale administratie • heeft inzicht in de bezwaartermijnen en de bezwaarprocedure • kent de gerechtelijke geschillenfase • kent de voornaamste mechanismen van het gemeen strafrecht en het strafprocesrecht • heeft inzicht in het opsporingsonderzoek en het gerechtelijk strafonderzoek in het algemeen en in fiscaal-strafrechtelijke zaken in het bijzonder • heeft goede noties over de behandeling ter zitting, de bewijsproblematiek en de straftoemeting • kan het begrip belastingsontduiking in zijn maatschappelijke context plaatsen 	<ul style="list-style-type: none"> • directe belastingen <ul style="list-style-type: none"> ○ aangiftetermijn ○ onderzoekstermijn ○ aanslagtermijnen ○ bezwaartermijnen ○ aangifteformaliteiten ○ aanslagformaliteiten ○ bezwaarformaliteiten ○ boetes ○ belastingverhoging ○ bewaringsplicht ○ voorleggingsplicht ○ gerechtelijke procedure ○ bewijsvoering ○ voorrang strafrecht op fiscaal recht ○ meldingsplicht inzake witwaspraktijken • BTW <ul style="list-style-type: none"> ○ aangiftetermijnen ○ aangifteformaliteiten ○ correctieopgaven ○ bezwaarprocedure ○ dwangbevel ○ gerechtelijke procedure 	<ul style="list-style-type: none"> • onderwijsleergesprek • oefeningen, individueel en in groep • handboek • oplossingenboek • cursus • bord

	<ul style="list-style-type: none">○ voorrang strafrecht op fiscaal recht○ BTW-fraudecarroussels	
--	--	--

Module D.2. : Internationale en regionale fiscaliteit (80 It)

Vereiste voorkennis : geen

Algemene doelstellingen : De cursist moet een inzicht hebben in het systeem van de internationale en regionale fiscaliteit.

Doelstellingen	Leerinhouden	Methodologische wenken
<ul style="list-style-type: none"> • kan elementaire begrippen van het Europees recht definiëren (beleidsstructuur, richtlijn) • heeft inzicht in begrippen van internationale fiscaliteit (belastingssouvereiniteit, territorialiteitsbeginsel, internationale dubbele belasting, verdragsrecht, multinationale ondernemingen) • kent methoden van en maatregelen tegen internationale belastingvermijding • heeft inzicht in bijzondere belastingregimes • beheerst de techniek van de belastingheffing voor werknemers en bestuurders in internationaal verband • heeft inzicht in de regionale autonome fiscaliteit van het Vlaams Gewest • kan de gemeentebelasting definiëren en in zijn maatschappelijke context plaatsen • kan de provinciebelasting definiëren en in zijn maatschappelijke context plaatsen 	<ul style="list-style-type: none"> • internationale fiscaliteit <ul style="list-style-type: none"> ○ studie model dubbelbelastingsverdrag OESO ○ bestudering afwijking en dubbel belastingsverdragen van grenslanden ○ bestudering van reële internationale fiscale constructies ○ allocatie van inkomsten e.d. ○ maatregelen tegen belastingvermijding ○ specifieke belastingregimes in andere lidstaten • regionale fiscaliteit <ul style="list-style-type: none"> ○ gemeentebelasting <ul style="list-style-type: none"> ▪ wettelijke grondslag ▪ doelstelling ▪ formaliteiten ○ provinciebelasting <ul style="list-style-type: none"> ▪ wettelijke grondslag ▪ doelstelling ▪ formaliteiten ○ gewestbelasting <ul style="list-style-type: none"> ▪ wettelijke grondslag ▪ doelstelling ▪ formaliteiten 	<ul style="list-style-type: none"> • onderwijsleergesprek • oefeningen, individueel en in groep • handboek • oplossingenboek • cursus • bord • casestudies

Module D.3. Bijzondere fiscale problemen / topics (60 It)

Vereiste voorkennis : geen

Algemene doelstellingen : De cursist verruimt zijn inzichten inzake een aantal fiscale problemen en is in staat praktische gevallen-studies te interpreteren en te analyseren.

Doelstellingen	Leerinhouden	Methodologische wenken
<ul style="list-style-type: none">• heeft door gevallenstudie inzicht in het mechanisme van de voorheffingen• kan door casestudie speciale BTW-toepassingen interpreteren• kent via gevallenstudies methoden van audit en expertise• heeft door gevallenstudie inzicht in het mechanisme van de sociale zekerheid•• <p>Deze opsomming is wel richtinggevend doch niet limitatief. Binnen deze eenheid kan ingespeeld worden op actuele problematieken.</p>	<ul style="list-style-type: none">• topics zijn gebaseerd op reële en actuele cases en ervaringen van de docent	<ul style="list-style-type: none">• samen met de cursisten worden actuele en relevante praktijkervaringen van de docent behandeld

E. Projectwerk

E.1. Projectwerk, TV

Module E.1. : Projectwerk (40 It)

Vereiste voorkennis: geen

Algemene doelstellingen : De cursist leert de in de opleiding verworven kennis praktisch toepassen. Het is de bedoeling dat hier uitdrukkelijk de link met de praktijk gelegd wordt. Het centrum kan hiervoor kiezen uit :

- casestudies
- bedrijfsbezoeken (met verslaggeving)
- gastsprekers (met verslaggeving)
- stage
- groepsopdrachten
-

4. Evaluatie

Voor het afsluiten van elke module wordt er een evaluatie voorzien. Deze kan samengesteld zijn uit :

- een permanente evaluatie
- een studieopdracht
- een mondeling examen
- een schriftelijk examen
- of een combinatie van deze

Differentiatie in het aanbod van de evaluatie van een module moet gewaarborgd worden, aangezien de inhoud van alle modules niet geschikt is om op dezelfde manier geëvalueerd te worden. De toets die moet uitmaken of de cursist de doelstellingen van de modules bereikt heeft, moet evenwichtig samengesteld zijn en zowel het cognitieve aspect als de vaardigheden en de attitudes aan bod laten komen.

Permanente evaluatie moet de leerkracht toestaan om de vordering van het leerproces bij de cursisten te kunnen meten. Deze evaluatie kan bestaan uit :

- het voorbrengen van een persoonlijk werk
- het afwerken van een oefening aan de computer
- het gezamenlijk oplossen van oefeningen op het bord
- het afsluiten van een deel van de leerstof m.b.v. een geïntegreerde oefening
- een groepswork voorbrengen
- door interactie met de cursisten nagaan in welke mate zij de aangeleerde kennis geassimileerd hebben.

Vaardigheden die in de evaluatie aan bod moeten komen zijn o.a. :

- doorzettingsvermogen
- doelgericht werken
- samenwerking
- nauwkeurigheid
- orde
- ...

Evaluatie mag niet gezien worden als een doel op zich, maar is een noodzakelijk onderdeel van het didactisch proces dat geïndividualiseerde begeleiding moet mogelijk maken.

5. Minimale materiële vereisten

De leerkracht moet om zijn job naar behoren te kunnen uitoefenen ten minste kunnen beschikken over een overheadprojector. Sommige modules eisen een computerlokaal. Dit lokaal moet samengesteld zijn uit computers waar het meest actuele besturingssysteem op staat, waardoor de cursisten kunnen werken met de meest gebruikte software.

6. Bibliografie

Naast de aangehaalde werken gebruiken veel leerkrachten een eigen cursus. In de bibliografie worden twee boekhoudpakketten opgegeven. Maar het is het centrum of de leerkracht zelf die het pakket bepaalt of misschien zelfs een ander boekhoudpakket kiest.

Naast de voorgestelde literatuur, gebruiken de leerkrachten ook diverse actuele publicaties om het verband van de theorie met de praktijk blijvend te benadrukken.

- B.T.W., J. Vervoort.
- Dr. A Buijs : Wiskunde om mee te werken : opgaven
- Ir. K. De Bont : Wiskunde om mee te werken : uitwerkingen
- Lawrence L. Lapin : Statistics for modern business decisions
- Richard I. Levin : Statistics for management
- Daniel / Terrel : Business Statistics
- Sinclair : Business statistics by example
- Ann Seymour Ukena : Statistics today
- Amir D. Aczel : complete business statistics
- Mark L. Berenson / David M. Levine : Basic business statistics
- Mason / Lind : Statistical techniques in business and economics
- B. Piessens : Waarschijnlijkheidsrekening en statistiek
- Dr. A.G.P.M. Nijst en J. Th. M. Wijnen : Kansrekening en statistiek
- J. Maryns & R. Paemeleire : Beschrijvende en verklarende statistiek voor de bedrijfseconoom
- J.F. De Craen : Beschrijvende statistiek en kanstheorie.
- De wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomsten.
- Ph. Colle : Algemene beginselen van het Belgisch verzekeringsrecht
- R. Bützler en N. Heijerick : Inleiding tot het burgerlijk recht
- K. Van Poucke : Burgerlijk recht, basiscursus
- L. Bellon en L. Schellens : ECU2
- N. Houthoofd : Dubbel boekhouden en bedrijfsbeleid
- P. Geuens, E. Vandenbroeck en F. Verberckt : Economie vandaag nr. 1
- Dr. E. Meulepas : Wiskundige theorie van de financiële verrichtingen op lange termijn
- Dr. H. Befahy : Wiskundige grondbeginselen voor intrestrekening en leningen
- Dr. H. Befahy : Wiskundige grondbeginselen van de levensverzekering
- Cursus voor beroepsvorming : personenbelasting (uitg. Ministerie van Financiën)
- De Financieel Economische Tijd : Belasting- en beleggingsgids
- Jos Vervoort : Personenbelasting
- SBB dienstengroep : Sociale gids
- Tijdschrift voor Accountancy, fiscaliteit en sociale wetgeving en personeelsadvies in ondernemingen
- Gids voor sociale reglementering in ondernemingen
- W. Van Eeckhoutte : Sociaal zakboekje
- G. De Schutter : de structuur van het Nederlands
- F. Van Passel : Actief Nederlands
- Paul Buysse : Verzorgd Taalgebruik

- T. Pollmann : Over zinnen gesproken
- C. Rome-Deweer : Nouvelle correspondance commerciale méthode active (2ième partie)
- J. Van Goethem en J. Rogge : Beginselen van het handelsrecht
- Van Rompaey M. : Levend burgerlijk en handelsrecht
- Daniel Jones : English pronouncing dictionary
- W. Standard Allen : Living English Structure
- J. Chanell : The words you need
- Ron White : Hoe werken computers
- Peter Rodwell : Het microcomputerhandboek
- R. Vandeputte : Inleiding tot het verzekeringsrecht
- F. Ponet : De landverzekeringsovereenkomst
- H. Cousy, H. Claassens : Pensioenvoorzieningen en private verzekering
- H. Cousy en H. Claassens : Natuurrampen en verzekeringen
- Stasseyns J. : Vademecum van de autoverzekeraar
- Ronse J. : Schade en schadeloosstelling uit onrechtmatige daad : A. van de Velden en H. Schamp : Arbeidsongevallen Privé-Sector
- Luc van Gossum en J. van Molle : Arbeidsongevallen
- Tijdschrift voor privaatrecht
- Grondige studie van de jaarrekening (deel 3), E. Delembre, Wolters/Plantijn
- Praktisch burgerlijk recht, Jan Roodhooft, de Boeck
- Praktisch handels- en economisch recht, Jan Roodhooft, Gerda Ghysels, de Boeck
- Venootschapsrecht in België, Harald De Muynck, Academia Press
- Personenbelasting, J. Vervoort, Pelckmans
- Venootschapsbelasting basiscursus, J. Vervoort, Pelckmans
- Algemeen boekhouden, Walraevens, MIM
- Algemeen boekhouden, E. Delembre, CED Samson
- Boekhoudpakket Topaccount, Toppower, business software
- Boekhoudpakket Proacc
- VEV-brochure voor zelfstandigen
- Handels- en venootschapsrecht, Ballon, Geens en Stuyck, Kluwer
- Boekhoudzakboekje, CED Samson
- Praktisch venootschapsboekhouden, Achiau en Van den Bosche, MIM
- Venootschapsboekhouden, Delatere e.a., De Sikkel
- Venootschapsboekhouden, Robert Vertonghen en Chris Lefebvre, Acco
- Wetboek van Koophandel en aanvullende wetten, Maklu
- Ministerie van Justitie : nieuwe wet houdende het wetboek van de venootschappen
- Venootschapsrecht, H. Demuynck, Academia Press, 2002
- Venootschap in pocket, CED SAMSON
- Wetboek venootschapsrecht, Die Keure Brugge
- Sociaal recht theorie en praktijk, een overzicht, H. Demuynck, Academia Press, 2001
- Synopsis van het Belgisch Arbeidsrecht, P. Humblet, M. Rigaux, R. Janvier en W. Rauws, Intersentia
- Praktisch sociaal recht, F. D'Hertefelt en L. Laurysens, Standaard Uitgeverij
- Personenbelasting Nu, MIM
- Belastingalmanak, Standaard uitgeverij
- Inleiding tot het recht, M. Van Hoecke en B. Bouckaert, ACCO
- Handels- en economisch recht in hoofdlijnen, R. Van den Berg, E. Dirix en H. Vanhees, Intersentia
- Aspecten uit het burgerlijk recht en het handelsrecht, H. Demuynck, Academia Press, 2002

- Bank- en Beurswezen in België, Harald de Muynck, Academia Press
- Het financieewezen in België, Michel Dombrecht en Sylvain Plasschaert, MIM
- Wegwijs in financiën en economie, De Financieel Economische Tijd
- Consolidatie, Carl Rombaut, Standaard uitgeverij
- Marketing, Philip Kotler, Academic Service
- De kenniscreërende onderneming, Nonaka Ikujiro, Lannoo
- Kaizen, Masaak Imai, Kluwer
- The machine that changed the world, MIT J.P. Womack, Daniel T., J&D Roos, Rawson Associates
- Harald De Muynck, Bank- en Beurswezen in België, Academia Press, 2001.
- Michel Dombrecht en Sylvain Plasschaert, Het financieewezen in België, uitgeverij MIM, 1996.
- L. Vanthienen en C. Van Hulle, Bank- en financieewezen; Acco, 1996.
- I. De Cruydt en S. De Velder, Economie vandaag 01, Academia Press, 2001.
- De accountantscontrole in de praktijk, Dirk van Vlaanderen, MIM
- Accountantscontrole, Ignace De Beelde, Academia Press
- Financiële analyse - Ooghe en Wymeersch
- Mathieu Erlingen, Kostencalculatie en analytisch boekhouden,, Den Arend, 1992
- Cost Accounting, A. Jorissen, C. Lefebvre, A. Popieu, F. Roodhooft, C. Van Liedekerke, G. Walraevens, MIM, 1996
- Management Accounting, A. Jorissen, C. Lefebvre, A. Popieu, F. Roodhooft, C. Van Liedekerke, G. Walraevens, MIM, 1996
- Budgettering, Luk Van Haute, MIM 1996
- Analytisch boekhouden en kostencalculatie, W. Bruggeman en E. De Lembre, Wolters Leuven
- Personenbelasting, J. Vervoort
- Vennootschapsbelasting, J. Vervoort

7. Inhoud

Organigram	3
Beginsituatie	4
Algemene doelstellingen	5
Specifieke doelstellingen en algemene methodologische wenken	6
Module basis.....	7
Basis dubbel boekhouden	8
Aanvullend dubbel boekhouden	10
Burgerlijk, handels- en economisch recht	11
Vennootschapsrecht	20
Module directe fiscaliteit ..	21
Belastingwetenschap	22
Personenbelasting deel 1	23
Personenbelasting deel 2	25
Vennootschapsbelasting deel 1	27
Vennootschapsbelasting deel 2	31
Module indirecte fiscaliteit	33
BTW deel 1	34
BTW deel 2	36
Registratie	38
Douane	40

Successie	41
Module toegepaste fiscaliteit	43
Fiscale procedures	44
Internationale en regionale fiscaliteit	46
Bijzondere fiscale problemen / topics	47
Module projectwerk	48
Projectwerk	49
Evaluatie	50
Minimale materiële vereisten	51
Bibliografie	52